

Sygn. akt: I Ns 151/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2018 roku

Sąd Rejonowy w Mrągowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Połomski

Protokolant: p.o. sekretarz sądowy M. Z.

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2018 roku w Mrągowie

na rozprawie

sprawy z wniosku Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.

z udziałem Ł. C., J. C., małoletniej H. C. reprezentowanej przez ojca Ł. C., małoletniej Z. C. reprezentowanej przez matkę A. R., małoletniego B. C. reprezentowanego przez matkę D. N.

o stwierdzenie nabycia spadku po E. C.

I. stwierdza, że spadek po E. C. zmarłym w dniu 5 lutego 2013 roku w G., ostatnio stale zamieszkałym w G., gmina M., na podstawie ustawy nabył wnuk spadkodawcy B. C., syn J. i D. - w całości z dobrodziejstwem inwentarza,

II. każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,

2. za 21 dni.

M., dnia 10 października 2018r.

Sygn. akt **I Ns 151/18**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. wniosła o stwierdzenie, że spadek po E. C. zmarłym w dniu 5 lutego 2013 roku, ostatnio stale zamieszkałym w M., na podstawie ustawy nabył jego syn Ł. C. oraz domagała się zasądzenia od spadkobiercy kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uczestnik postępowania Ł. C. wniósł o oddalenie wniosku i wskazał inne osoby wchodzące w zakres spadkobierców ustawowych spadkodawcy.

Uczestnik postępowania W. C. oświadczył, że nie jest synem spadkodawcy E. C. i domagał się wykluczenia z prowadzonego postępowania.

Uczestnik postępowania J. C. podał, że jest synem spadkodawcy E. C., jednakże on sam odrzucił po nim spadek.

Występujący w imieniu małoletniej córki H. C. Ł. C. oświadczył, że w jej imieniu nie było składane oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po E. C..

Występująca w imieniu małoletniej córki Z. A. M. R. oświadczyła, że w jej imieniu było złożone oświadczenie o odrzuceniu spadku po E. C..

Występująca w imieniu małoletniego syna B. D. M. N. oświadczyła, że w jego imieniu nie było składane oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po E. C..

Sąd ustalił, co następuje:

E. C. zmarł w dniu 5 lutego 2013 roku w miejscowości G., gmina M., gdzie ostatnio przed śmiercią stale zamieszkiwał. W chwili śmierci był rozwiedziony. Spadkodawca miał dwoje dzieci. Ze związku małżeńskiego E. C. z T. C. pochodzi J. C.. Ł. C. jest synem spadkodawcy ze związku z G. B. z domu Ł. Ł. C. ma córkę H. C., która urodziła się w dniu (...). J. C. ze związku z A. R. (poprzednio: N.) ma córkę Z. C., która urodziła się w dniu (...). J. C. ze związku z D. N. ma syna B. C., który urodził się w dniu (...). W. C., którego matką jest T. C., nie jest synem E. C.. E. C. w chwili śmierci posiadał zadłużenie w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu – k. 7, zapewnienie spadkowe Ł. C. – k. 124, zapewnienie spadkowe J. C. – k. 169-170, odpisy aktów urodzenia – k. 27, k. 97, k. 247, k. 300-301, dokumenty w aktach sprawy I C 268/81 Sądu Wojewódzkiego w Zielonej Górze, odpis nakazu zapłaty – k. 12)

Postanowieniem z dnia 25 maja 2016 roku wydanym w sprawie I Ns 646/15 Sąd Rejonowy w Mrągowie zatwierdził uchylenie się Ł. C. od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po E. C., a Ł. C. oświadczył, że odrzuca spadek po swoim ojcu E. C..

(dowód: dokumenty w aktach sprawy I Ns 646/15 Sądu Rejonowego w Mrągowie)

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2017 roku wydanym w sprawie I Ns 59/17 Sąd Rejonowy w Mrągowie zatwierdził uchylenie się J. C. od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po E. C., a J. C. oświadczył, że odrzuca spadek po swoim ojcu E. C..

(dowód: dokumenty w aktach sprawy I Ns 59/17 Sądu Rejonowego w Mrągowie)

Nikt ze spadkobierców E. C. nie został uznany za niegodnego dziedziczenia. Jest to pierwsza sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po E. C.. W żadnej kancelarii notarialnej nie był sporządzony akt poświadczenia dziedziczenia po spadkodawcy. Przedstawiciel ustawowy małoletniej H. C., tj. jej ojciec Ł. C., nie składał w imieniu małoletniej oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po E. C.. Nie występował także do sądu o zezwolenie na dokonanie czynności w tym zakresie. Przedstawicielka ustawowa małoletniej Z. C., tj. jej matka A. R., w dniu 21 maja 2018 roku złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po E. C.. W imieniu małoletniego B. C. nie było składane oświadczenie o odrzuceniu spadku po E. C..

(dowód: zapewnienie spadkowe Ł. C. – k. 124, zapewnienie spadkowe J. C. – k. 169-170, oświadczenie – k. 332, k. 340)

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym E. C. był zasadny i jako taki zasługiwał na uwzględnienie.

Art. 926 § 1 kc stanowi, że powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku, sąd bada z urzędu kto jest spadkobiercą (art. 670 kpc). Obowiązkiem sądu jest w szczególności zbadanie, czy spadkodawca pozostawił testament. Sąd natomiast nie jest związany treścią wniosku inicjującego postępowanie ani wskazaniem przez wnioskodawcę spadkobierców uprawnionych jego zdaniem do dziedziczenia.

Zgodnie z treścią art. 926 § 2 kc dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą.

Spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku (art. 925 kc). Chwilą tą zaś jest – zgodnie z art. 924 kc – śmierć spadkodawcy. To właśnie chwila śmierci spadkodawcy przesądza o kręgu spadkobierców uprawnionych do dziedziczenia, jak i o składzie majątku spadkowego.

Krąg spadkobierców ustawowych i kolejność powoływania ich do dziedziczenia określają przepisy art. 931-937 kc. Do kręgu tego należą osoby połączone ze spadkodawcą więzami rodzinnymi (zstępni, rodzice, rodzeństwo i zstępni rodzeństwa) oraz prawnymi (małżonek i przysposobieni). W ostatniej kolejności – w braku innych spadkobierców ustawowych – do dziedziczenia powołana jest gmina ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy, ewentualnie Skarb Państwa.

Spadkobiercami ustawowymi w pierwszej kolejności są więc dzieci zmarłego i jego małżonek. Małżonek spadkodawcy należy do kręgu spadkobierców ustawowych tylko wówczas, gdy pozostawał w związku małżeńskim ze zmarłym w chwili otwarcia spadku. Wszystkie dzieci osoby zmarłej dziedziczą na tych samych zasadach. Dzieci spadkodawcy i jego małżonek, dziedziczą w częściach równych, z tym jednakże zastrzeżeniem, iż część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku (art. 931 § 1 kc). Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych (art. 931 § 2 kc).

Spadkodawca E. C. nie pozostawił testamentu. W chwili śmierci był osobą rozwiedzioną, co w konsekwencji przesądza o tym, że jego była żona T. C. nie wchodzi do kręgu spadkobierców ustawowych. Spadkodawca posiadał dwoje dzieci – Ł. C. oraz J. C.. Obaj złożyli oświadczenia o odrzuceniu spadku po ojcu, a tym samym zostali wyłączeni od dziedziczenia tak, jakby nie dożyli otwarcia spadku, a w ich miejsce powołani do dziedziczenia są ich zstępni (art. 1020 kc).

Ł. C. ma córkę H. C., która urodziła się w dniu (...), a więc już po śmierci E. C., a nadto w chwili otwarcia spadku nie była nawet poczęta, więc z oczywistych względów nie należy do kręgu spadkobierców.

J. C. ma dwoje dzieci – Z. C. i B. C.. Przedstawicielka ustawowa małoletniej Z. C., tj. jej matka A. R., w dniu 21 maja 2018 roku złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po E. C.. Oświadczenie to uznać należy za skuteczne, zostało bowiem złożone w formie aktu notarialnego i poprzedzone uzyskaniem zgody sądu rodzinnego. Nadto w okolicznościach sprawy uznać je należy również za złożone w terminie, bowiem brak jednoznacznych dowodów na wcześniejsze zawiadomienie przedstawiciela ustawowego małoletniej uczestniczki postępowania o odrzuceniu spadku przez wcześniejszy krąg spadkobierców. Odmiennie przedstawia się sytuacja z małoletnim B. C.. Jego przedstawicielka ustawowa, tj. matka D. N., wprost oświadczyła, że w jego imieniu nie było składane oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku po E. C.. Stąd też należy on do kręgu jego spadkobierców ustawowych.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i wywody prawne uznać należy, iż jedynym spadkobiercą ustawowym E. C. jest jego wnuk – małoletni B. C., przy czym nabycie spadku nastąpiło z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 kc).

Mając zatem powyższe na uwadze – na podstawie art. 926 § 1 kc w zw.

z art. 931 § 2 kc – orzeczono jak w punkcie I postanowienia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z ogólną regułą ponoszenia kosztów w postępowaniu nieprocesowym wyrażoną przez art. 520 § 1 kpc (punkt II postanowienia).

W okolicznościach sprawy wszystkim jego uczestnikom zależało na uregulowaniu stanu niepewności prawnej związanej z brakiem przeprowadzenia postępowania spadkowego po E. C., a zatem nie sposób in concreto mówić o sprzeczności interesów, o jakiej mowa w art. 520 § 2 kpc.

/-/ SSR Krzysztof Połomski